

Lieta C-910/19

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2019. gada 12. decembris

Iesniedzējtiesa:

Tribunal Supremo, Sala de lo Civil (Spānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 10. decembris

Kasācijas sūdzības iesniedzēja

Bankia, S. A.

Atbildētāja kasācijas intancē:

Unión Mutua Asistencial de Seguros (UMAS)

[*omissis*: Lietas numurs un tiesnesis referents]

TRIBUNAL SUPREMO [AUGSTĀKĀ TIESA]

***Sala de lo Civil* [Civillietu tiesu palāta]**

PLĒNUMS

Lēmums [..]

[*omissis*: tiesas sastāvs]

Madridē, 2019. gada 10. decembrī.

[*omissis*: tiesnesis referents]

FAKTISKIE APSTĀKĻI

PIRMKĀRT.- Šīs *Sala de lo Civil del Tribunal Supremo* [Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas] izlemšanā ir kasācijas sūdzība par spriedumu, ko ir pasludinājusi *Audiencia [oriģ. 2. lpp.] Provincial de Madrid* [Madrīdes provinces

tiesa] (14. palāta) 2016. gada 21. decembrī apelācijas sūdzībā Nr. 657/2016 par akciju sabiedrības atbildību par akciju publiskā piedāvājuma prospekta saturu.

OTRKĀRT.- kasācijas sūdzības apspriežu, viedokļu izteikšanas un izlemšanas gaitā tiesa uzskatīja, ka varētu būt pamats uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai. [*omissis*: pušu uzklausišana]

TREŠKĀRT.- Prasītāja un atbildētāja kasācijas instancē *Unión Mutua Asistencial de Seguros (UMAS)*, [...] apgalvoja, teikto rezumējot, ka nav pamata uzdot prejudiciālos jautājumus, jo atbildība par prospektu nav noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/71/EK (2003. gada 4. novembris) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem. Un Spānijas tiesību sistēmā, ja tiek izdots prospekts, katrā ziņā rodas atbildība [par to].

CETURTKĀRT.- *Bankia S. A.*, atbildētāja un kasācijas sūdzības iesniedzēja [...] kopsavilkumā apgalvoja, ka uzdotais jautājums nav atrisināts Savienības judikatūrā, tādēļ ir pamats to uzdot.

JURIDISKAIS PAMATOJUMS

PIRMKĀRT.- *Tiesvedības priekšmets*

1. 2011. gadā *Bankia S. A.* veica akciju sākotnējo publisko piedāvājumu (SPP). [oriģ. 3. lpp.]

2. Piedāvājums bija sadalīts divās daļās: viena daļa privātajiem ieguldītājiem, darbiniekiem un vadītājiem (60 % no piedāvātajām akcijām) un otra daļa kvalificētajiem ieguldītājiem (atlikušie 40 %) jeb “institucionālā daļa”.

Pirmajā daļā maksimālā ieguldījuma summa bija 10 000 EUR (darbinieku un vadītāju apakšsadaļā) un 250 000 EUR (privāto ieguldītāju apakšsadaļā).

Otrajā daļā ar minimālo ieguldījuma summu 60 000 EUR prospektā bija noteiktas divas grupas:

a) 50 % akciju bija paredzētas profesionālajiem ieguldītājiem, kas ir noteikti 1988. gada *Ley del Mercado de Valores* [Likuma par vērtspapīriem] (turpmāk tekstā – “*LMV*”) 78. bis panta trešās daļas a) līdz d) apakšpunktos, proti, iestādes, kas darbojas ar licencēm vai ir pakļautas valsts uzraudzībai, kā, piemēram, kredītiestādes, ieguldījumu pakalpojumu uzņēmumi, apdrošināšanas sabiedrības, kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, pensiju fondi u.c.; valsts pārvaldes iestādes un lielle uzņēmumi;

b) atlikušie 50 % akciju bija paredzēti profesionālajiem klientiem, kas ir noteikti šīs pašas normas e) apakšpunktā (“citi klienti, kas to iepriekš ir lūguši un tieši atsakās no sava privātā ieguldītāja statusa”).

3. Institucionālās daļas tāpat kā privāto ieguldītāju daļas piedāvājuma hronoloģija sākās no prospekta reģistrācijas CNMV [*Comisión Nacional del Mercado de Valores*; Spānijas vērtspapīru tirgus uzraudzības iestādē] (2011. gada 29. jūnijs).

No tā brīža līdz 2011. gada 18. jūlijam bija tā sauktais “pieprasījuma izpētes periods”, kurā potenciālie kvalificētie ieguldītāji varēja iesniegt savus parakstīšanās priekšlikumus.

Emisijas organizētājs (*Bankia Bolsa*) šajā periodā īstenoja “Piedāvājuma izplatīšanas un veicināšanas darbības ar mērķi iegūt no potenciālajiem adresātiem norādes par akciju skaitu un cenu, par kādu tie varētu būt gatavi parakstīties uz akcijām”.

Šī perioda pēdējā dienā tika noteikta cena šai daļai un tika izvēlēti parakstīšanās priekšlikumi, kas pēc to apstiprināšanas kļuva neatsaucami un rezultātā notika attiecīgo akciju [oriģ. 4. lpp.] piešķiršana ieguldītājiem (2011. gada 9. jūlijā) un pielaide oficiālajai tirdzniecībai nākamajā dienā.

4. Akciju cena tika noteikta 3,75 EUR gan privāto ieguldītāju daļai, gan institucionālo ieguldītāju daļai.

5. Piedāvājuma ietvaros *Bankia* sazinājās ar *Unión Mutua Asistencial de Seguros (UMAS)*, uzņēmumu, kas nodarbojas ar savstarpējo apdrošināšanu, lai piedāvātu tam parakstīties uz savām akcijām.

6. 2011. gada 5. jūlijā *UMAS* parakstīja pirkuma pasūtījumu par 160.000 *Bankia* akciju iegādi cenā 3,75 EUR par vienu akciju, kas veidoja kopējo maksājumu 600 000 EUR apmērā.

7. Emitējošā uzņēmuma *Bankia* gada pārskata pārstrādātās versijas rezultātā akcijas zaudēja gandrīz visu savu vērtību sekundārajā tirgū un tika apturēta to tirdzniecība biržā.

Iepriekšējās tiesvedībās privāto ieguldītāju prasībās šī *Tribunal Supremo* vairākos spriedumos ir secinājusi, ka prospektā bija būtiskas neprecizitātes par emitējošā uzņēmuma patieso finansiālo situāciju.

8. *UMAS* iesniedza prasību pret *Bankia*, kurā prioritāri lūdza atzīt akciju pirkuma spēkā neesamību, maldības dēļ dodot savu piekrišanu darījumam.

Pakārtoti tā lūdza atzīt, ka *Bankia* ir atbildīga par patiesīguma trūkumu prospektā.

9. Pirmās instances spriedumā prasība tika apmierināta prioritārajā prasījumā, tika atzīta akciju iegādes spēkā neesamība, maldības dēļ dodot savu piekrišanu darījumam, un tika noteikts atlīdzināt samaksātās summas.

10. *Bankia* iesniedza apelācijas sūdzību par minēto spriedumu, ko *Audiencia Provincial* [provinces tiesa] apmierināja, noraidot prasību par atzīšanu par spēkā neesošu un apmierinot prasību par atbildību par prospektu. Sprieduma pamatā bija šādi izklāstītie apsvērumi: i) *UMAS* ir kvalificētā ieguldītāja, bet nav informācijas, ka tai būtu īpaša iesaiste SPP, izņemot vispārējo, kas izriet no tās institucionālā ieguldītāja statusa; ii) publiskajā piedāvājumā piedaloties privātiem ieguldītājiem un kvalificētiem ieguldītājiem, informācija, ko *Bankia* [oriģ. 5. lpp.] sniedza prospektā, tai veidoja saistības arī attiecībā uz kvalificētajiem ieguldītājiem; iii) gada pārskats tika pārstrādāts, jo tika konstatēts, ka sākotnējais gada pārskats un prospekta informācija neatbilda patiesa un skaidra priekšstata un piesardzības principiem; iii) prospekta neprecizitāte rada atbildību, kas ir noteikta *LMV* 28. panta 3. punktā, tādēļ pakārtotais prasījums ir jāapmierina; iv) kompensāciju aprēķina kā starpību starp iegādes vērtību —600 000 EUR—, un vērtību, kāda akcijām bija prasības celšanas brīdī —2015. gada 22. maijā—, un prasītājam ir pienākums nodot atpakaļ akcijas un iespējamās dividendes (pieskaitot likumiskos procentus no datuma, kad tie tika saņemti); v) nosaka likumiskos procentus par summu, kas ir jāatmaksā *Bankia* no prasības iesniegšanas datuma.

11. *Bankia* ir iesniegusi kasācijas sūdzību *Tribunal Supremo*. Lietas izskatīšanā pirms sprieduma taisīšanas tiesa izlēma iesniegt šo lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu.

OTRKĀRT.- Strīdīgais jautājums pamatlietā

Strīdīgi un būtiski ir tas, vai tad, ja akciju publiskais piedāvājums attiecas gan uz privātajiem ieguldītājiem, gan uz kvalificētajiem ieguldītājiem, un tiek emitēts prospekts attiecībā uz privātajiem ieguldītājiem, prasību par atbildību par prospektu var celt abu veidu ieguldītāji vai tikai privātie ieguldītāji. Proti, vai institucionālais kreditors var atsaukties uz atbildību par prospektu, lai gan, ja piedāvājums attiecas tikai uz kvalificētajiem ieguldītājiem, nav nepieciešams publicēt šo dokumentu.

Strīdīgi ir arī tas, vai attiecībā uz kvalificēto ieguldītāju var ņemt vērā to, ka šim ieguldītājam varēja būt pieejami citi informācijas avoti par publiskā piedāvājuma emitējošā uzņēmuma ekonomisko stāvokli, kas atšķiras no informācijas, kas ir ietverta prospektā, izlemjot, vai pastāv emitējošā uzņēmuma atbildība.

TREŠKĀRT.- Savienības tiesības [oriģ. 6. lpp.]

1. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/71/EK (2003. gada 4. novembris) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka:

“Pienākums publicēt prospektu neattiecas uz šādiem piedāvājuma veidiem:
a) vērtspapīru piedāvājums, kas attiecas tikai uz kvalificētiem ieguldītājiem”.

2. Šīs pašas direktīvas 6. pantā “Atbildība, ko uzliek prospekts” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka atbildība par informāciju, kas sniegta prospektā, attiecīgi gulstas vismaz uz emitentu vai tā pārvaldes, vadības vai uzraudzības institūcijām, piedāvātāju, personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai regulētā tirgū, vai galvotāju. Prospektā tiek skaidri norādītas atbildīgās personas, pieminot to vārdus, uzvārdus un funkcijas vai, juridisko personu gadījumā, to nosaukumus un juridiskās adreses, kā arī sniedzot šo personu deklarācijas, ka, cik tām zināms, prospektā ietvertā informācija atbilst faktiem un ka prospektā nav izlaists nekas, kas var ietekmēt tā nozīmi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka normatīvie un administratīvie akti par civiltiesisko atbildību attiecas uz personām, kas atbildīgas par prospektā sniegto informāciju. Tomēr dalībvalstis nodrošina, ka civiltiesiskā atbildība [ne]gulstas uz jebkuru personu, pamatojoties tikai uz kopsavilkumu, tostarp tā tulkojumu, ja vienas nav maldinošs, neprecīzs vai pretrunīgs, lasot to kopā ar pārējām prospekta daļām”.

CETURTKĀRT. – *Valsts tiesības*

1. 1988. gada 28. jūlija *Ley 24/1988 del Mercado de Valores* [Likuma 24/1988 par vērtspapīriem] 30. bis panta pirmās daļas (Vērtspapīru tirdzniecības vai parakstīšanas uz tiem publiskais piedāvājums) redakcijā, kas ir piemērojama attiecīgo faktu norises brīdī, ir noteikts:

“1. Vērtspapīru tirdzniecība vai parakstīšanās uz tiem publiskā piedāvājuma ietvaros ir jebkura veida un ar jebkuriem līdzekļiem izdarīts paziņojums personām, ar kuru sniedz pietiekamu informāciju par piedāvājuma noteikumiem un piedāvājamajiem vērtspapīriem, lai ļautu ieguldītājam lemt par minēto vērtspapīru iegādāšanos vai parakstīšanos uz tiem.

Pienākums publicēt prospektu nav piemērojams attiecībā uz šādiem piedāvājumiem, kas šī likuma izpratnē netiek uzskatīti par publisko piedāvājumu:

a) Vērtspapīru piedāvājums, kas attiecas tikai uz kvalificētiem ieguldītājiem”.
[orig. 7. lpp.]

2. Šī paša likuma 28. pantā (Atbildība par prospektu) ir noteikts:

“1. Atbildībai par informāciju, kas sniegta prospektā, ir jāgulstas vismaz uz emitentu, piedāvātāju vai personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai oficiālajā sekundārajā tirgū, un iepriekšminēto personu pārvaldītājiem saskaņā ar nosacījumiem, kas tiek noteikti reglamentējošās normās.

Iepriekšējā daļā norādītā atbildība gulstas arī uz vērtspapīru galvotāju par tā sagatavojamo informāciju.

Atbildība gulstas arī uz vadības struktūrām attiecībā uz auditiem, kas tiek veikti saskaņā ar reglamentējošām normām.

Citas atbildīgās personas saskaņā ar reglamentējošām normām ir personas, kas piekrīt uzņemties atbildību par prospektu, ja vien tas ir noteikts attiecīgajā dokumentā, un jebkuras citas personas, kas nav iepriekš minētās personas un kas ir apstiprinājušās prospekta saturu.

2. Prospektā tiek skaidri norādītas par prospektā norādīto informāciju atbildīgās personas, pieminot to vārdus, uzvārdus un funkcijas vai, juridisko personu gadījumā, to nosaukumus un juridiskās adreses. Tām ir arī jāsniedz deklarācijas, ka, cik tām zināms, prospektā ietvertā informācija atbilst faktiem un ka prospektā nav izlaists nekas, kas var ietekmēt tā nozīmi.

3. Saskaņā ar reglamentējošās normās noteiktajiem nosacījumiem visas personas, kas ir norādītas iepriekšējos punktos, attiecīgajā gadījumā ir atbildīgas par visiem zaudējumiem, ko tās ir radījušas iegādāto vērtspapīru īpašniekiem nepatiesas informācijas dēļ vai būtisku datu nesniegšanas dēļ prospektā vai dokumentā, kas savukārt ir jāsaprot galvotājam.

Prasība par atbildību noilgst 3 gadu laikā no brīža, kad iespējamais prasītājs varēja uzzināt par informācijas nepatiesumu vai tās nesniegšanu attiecībā uz prospekta saturu.

4. Uz iepriekšējos punktos minētajām personām negulstas atbildība, pamatojoties uz kopsavilkumu vai tā tulkojumu, ja vien kopsavilkums nav maldinošs, neprecīzs vai pretrunā pārējām prospekta daļām vai ja tas, lasīts kopā ar pārējām prospekta daļām, nesniedz pamatinformāciju, lai palīdzētu ieguldītājiem apsvērt to, vai ieguldīt šādos vērtspapīros”.

PIEKTKĀRT.- *Nepieciešamība iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu*

1. Ne Direktīva 2003/71/EK, ne Spānijas tiesību akti tieši neregulē, vai tajos gadījumos, kad tiek īstenota jaukta parakstīšanās uz vērtspapīriem publiskā piedāvājuma ietvaros, proti, kas attiecas gan uz privātajiem ieguldītājiem, gan uz [orig. 8. lpp.] kvalificētajiem ieguldītājiem, kvalificētie ieguldītāji arī var celt prasību par atbildību par prospektu, ņemot vērā to, ka tad, ja emisija attiecas tikai uz kvalificētajiem ieguldītājiem, nav jāpublicē prospekts.

Direktīva nedod skaidru atbildi uz uzdoto jautājumu, jo, ja, no vienas puses, prospekta izdošana ir izslēgta attiecībā uz piedāvājumiem, kas attiecas tikai uz kvalificētiem ieguldītājiem (3. panta 2. punkts), no otras puses, 27. apsvērumā ir noteikts, ka ieguldītāji ir jāaizsargā, garantējot uzticamas informācijas publicēšanu, neizšķirot to atkarībā no ieguldītāju veida.

2. Ja akciju publiskais piedāvājums (SPP) būtu attiecies tikai uz kvalificētajiem ieguldītājiem, prospekts nebūtu bijis vajadzīgs. Bet tas, ka pastāvēja privāto ieguldītāju daļa, padarīja prospekta publicēšanu obligātu, kas rada problēmu izlemt par tā tiesiskajām sekām attiecībā uz kvalificētajiem ieguldītājiem, kurus, lai arī tie nebija prospekta adresāti, varēja ietekmēt apstākļi, ko prasībā kvalificē kā būtiskas neprecizitātes šajā dokumentā minētajā ekonomiskajā informācijā. Lai

gan šķiet, ka šādos gadījumos gan Savienības tiesības, gan valsts tiesības paredz, ka kvalificētajiem ieguldītājiem pašiem ir spēja un informācijas līdzekļi, kas ļautu tiem pieņemt lēmumu veikt ieguldījumu.

Direktīvā nav arī skaidra risinājuma jautājumam par to, vai, pat ja tiek uzskatīts, ka kvalificētie ieguldītāji var celt prasību par atbildību par prospektu, būtu iespējams ņemt vērā citus tiem pieejamos informācijas avotus, kas izriet no to iepriekšējām juridiskajām un komercattiecībām ar SPP emitentu, kādas būtu, piemēram, atrašanās emitējošā uzņēmuma akcionāru sastāvā vai atrašanās tā pārvaldes struktūru sastāvā, lai varētu izslēgt emitējošā uzņēmuma atbildību.

3. Šajā lietā, ņemot vērā, ka šis kasācijas instances tiesas spriedums nav pārsūdzams vispārējā kārtībā un ka pastāv interpretācijas šaubas, kas pārsniedz valsts tiesību jomu un skar Savienības tiesību normas, ir pamats iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai EST izlemj par to, vai atbildība par prospektu attiecas tikai uz **[orig. 9. lpp.]** privātajiem ieguldītājiem, nevis uz kvalificētajiem ieguldītājiem, tostarp gadījumā, ja piedāvājums attiecas uz abām ieguldītāju grupām un tika publicēts prospektā. Un attiecīgajā gadījumā par to, vai ir iespējams novērtēt kvalificēto ieguldītāju informētības līmeni par SPP emitenta ekonomisko stāvokli neatkarīgi no prospekta, ņemot vērā to juridiskās vai komercattiecības ar minēto emitentu (tā ietilpst emitenta akcionāru, pārvaldes struktūru sastāvā u.c.).

Ņemot vērā to, ka attiecībā uz strīdīgo jautājumu šajā tiesvedībā atbilde uz šo lūgumu ir noteicoša lēmuma pieņemšanai.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto,

REZOLUTĪVĀ DAĻA

TIESA NOLEMJ:

Uzdot Eiropas Savienības Tiesai saskaņā ar LESD 267. pantu šādus prejudiciālos jautājumus, interpretējot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/71/EK (2003. gada 4. novembris) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem 3. panta 2. punktu un 6. pantu:

1. Ja akciju publiskais piedāvājums attiecas gan uz privātajiem ieguldītājiem, gan uz kvalificētajiem ieguldītājiem, un tiek izdots prospekts privātajiem ieguldītājiem, vai prasību par atbildību par prospektu var celt abu veidu ieguldītāji vai tikai privātie ieguldītāji?

2. Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir tāda, ka prasību var celt arī kvalificētie ieguldītāji, vai ir iespējams izvērtēt to informētības līmeni par sākotnējā publiskā piedāvājuma emitenta ekonomisko stāvokli neatkarīgi no prospekta, ņemot vērā to juridiskās vai komercattiecības ar minēto emitentu (tie ietilpst emitenta akcionāru, pārvaldes struktūru sastāvā u.c.)?

[..] **[orig. 10. lpp.]** [*omissis*: norādes uz lēmuma paziņošanu, tā galīgumu un paraksti] **[orig. 11. lpp.]**

DARBBA VERSIJA